

У НОВОМЕ САДУ У ПОНДЕОНИК 17 АПРИЛА 1872.

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИЋА МЕСЕЧНО. —
ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

КРАЉЕВА СЕЈА.

(Наставак.)

Капулос.

Има ли у целом
Царском двору створа, кој' би Теодору
Верније бранио, нег' Леонтас? Он је
Љуби!

Леонтас.

Ха старино, заш' ми пириш
Оне прне мисли, што ми целим путем
Сажижаху срце? А сад, шта ће сада
С Леонтасом?

Капулос.

Сад је велеможном цару
Лако, да уклони верног — слугу —

Леонтас.

Неће,
Неће веруј!

Капулос.

Ваљда носи Теодора
Поред других тајни и за Леонтаса
Једну —

Леонтас.

Коју?

Капулос.

Отров. Мртви људи, збиља
Не уму да зборе. (Тихо.) Сукобих је данас
Штурујући са краљем.

Леонтас.

Ха!

Капулос.

Ти видиш ваљда
Шта те сутра чека. —

Капулос.

Доста, — сат је доста.
Овака су дела паклени изроци
Нек им пак'о плава! Што ће ту човештво
Где човека нема, где се верно срце

Са ногама гази, (Одважно) Верни старче, оди,
Оди ближе — видиши (вади писмо) Ово писмо
— ово —
Урошу у руке, — па је дело пакла —
Дивно крунисано. Хоћеп смело — хоћеш —
Да осветиш судбу твога господара?

Капулос.

Хоћу, зато немам ни времена више
Да с тобом диваним. Не брини се даље:
Ако се не вратим, знај да ово писмо
Није самном пало. (Излази брзо).

Леонтас.

Андрониче, сам си
Извоз освету. Ха, ха, да видимо
Мрежу твоје сестре, да л' је тако јака
Да заплете војску Нединога брата.
Кад се сукобимо у сред пакла

тамо

Тамо ће Леонтас с царем
Ха, ха! — — — расправљати.
(Застор пада.)

ДРУГИ ДЕО.

I. ПОЈАВА.

(Чисто уређена соба у стилу средњег века са двоји
врати. Неда седи код прозора и везе.)

Неда (пева.)

Јарко сунце крохи горе
Озари ми беле дворе
Ситан везак везем млада
За мог брата Милорада.

Везем слике за барјаке,
Од тробојне свил'не траке,
Кад заставу братац носи
Нек' се дичи и поноси.

(Спушта руке у крило и весело гледа вез.)

Небројено пута седела сам досад
Код витог ћерчива, ал' овака радост
Као што је ова, никада ми није
Помагала раду. Ово је од Бога!
Ваљда за то, што је везак моме брату
Намењен. Како ће га изненадити
Поклон што му давна сестра обећала.
Ако буде само помислио кадшто
Да ја заборавих своје обећање
У очином двору: што ће да се стиди!
Ша још кад угледа златни слови
Искићену слику, кад прочита:

(Чита).

Сеја брату, Неда краљ-Урошу,
А српкиња целој српској војсци“

Срце

Већ ми од радости у прсима игра
Кад помислим само на оно весеље. —
Уроше, мој мили брате! Што би дала
Твоја сеја Неда, да је сад, ко онда,
Кад ти обећала ове слике овде
У миријном ладу расцветане лице
Покрај тебе, да ти нежним обгрљајем
Тамне очи греје, мрко чело ведри. —
Ах, лако је онда било Неди, свога
Брата разведрити, кад и њено срце
Куцаше весело у првој љубави —

А какви

Јади деле оно време пуно среће
Од данашњег дана! — Растави нас судба,
Ваљда за навек. — Срећни брате, тебе
Обасјава звезда ведре будућности;
Успомена срећних дана тебе пита
У очином двору — а јадну ти сеју —
Туђе сунце згрева. —

Нашто се одајем

Мркој сањарији?! Нијел' мени доста
Кад ми братац мили са срећом се дружи
Да сам и ја срећна? А зар нисам? Имам
Мужа, кој' ме штује; сина што ме љуби.
Ах ено га тамо где са витом стрелом

(Гледа кроз прозор).

Свој лук окитио. А на ког' је ловац
Наперио? Глед' тицу (виче). Немој сине тицу
Штеди брижну мајку нејаких тичића,
Клети ће те млади.“ — Гле, клону му рука:
Добро срце то је круна Неманића;
Хвала теби Боже, што м' украси сина
Добрим срцем. (гледа кроз прозор.)

II. ПОЈАВА.

Михаило. улази напрасно, Неда.

Неда. (уплашено).

Ах! (покрива вез)

Михаило.

Кога тражим оком?

Неда.

Мога Александра.

Михаило. (дурно.)

Како рече? Мога Александра?

Неда.

Прости

Што не рекох нашег.

Михаило.

Неда се већ давна

Навикла, да свога господара само
Увредом поздравља.

Неда.

Михаило!

Михаило

Шта је.

Неда.

То су тврде речи: Неда свога мужа
Не уме да врећа.

Михаило.

Ал' га и не љуби.

Жена кад не љуби и погледом врећа.

Неда.

Михаило!

Михаило.

Да, да; Михаило знаде

Од вајкада, да је Неда више сестра

Него што је љуба, или ваљда није?

Реци сама.

Неда.

Како можеш питајући

Врећат' жени душу, која за те дишеш.

Михаило. (злобно.)

Међу тим је срце код Уроша, јели?

Прођимо се збора! (Обазире се.) Шта то ве-
зеш? (дизе покров)(зачуђено) Свети Сава како благосиља војску!
Чију војску, чију!

Неда.

Слушај!

Михаило.

А ово? Ха! (чита.)

„Сеја брату, Неда краљ-Урошу.

А српкиња целој српској војсци.“

Тиме ли се жена бугарскога краља

Занима, да везе за суседну војску

Заставе?

Неда.

Та слушај!

Михаило. (јаросно).

Беше л' ово жена —
Збиља, верна жена бугарскога краља.
Што уради ово, ил' то беше сестра
Урошева? Збори!

Неда.

И једно и друго:
Што кнегиња српска брату свом обећа
Дужна је жена бугарскога краља
Да испуни.

Михаило.

Тако? да окити барјак
Што ће скоро ваљда да се разавије
У табору мога душманина.

Неда (хладно).

Видим
Да си одвећ једак, па морам да мучим.

Михаил. јаросно.

С' мучањем се не ћеш оправти од љаге
Да си неверница ономе народу
Кој' ти краси чело својом круном.

Неда.

Певерство је мени
До сад непознато.

Михаило.

Мучи. То је неми
Сведок што ће теби одсудно изрећи
Да је тако.

Неда.

Нема у овоме срцу
Страха док је чисто. За брата је везак
За тебе је верност.

Михаило.

А ти га не шаљи.
(Наставиће се.)

М И С Т Ј И Ј.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Концерат.“ „Партија пикета.“) У суботу 8 априла беше други и последњи концерат Ф. Клецера, виолончелисте. Ф. Клецер је показао и опет, да је вештак, који је савладао све техничке тешкоте своје музичке спроведе, и који још уз то уме свирку своју зачинити осећајем. Ту вештину своју најбоље је показао тога вечера у „месечарци“, коју је тако дивно извео, да је потпуно заслужио признање, којим га је публика одликовала. Мање су му испали за руком остали комади. Узрок је томе сигурно тај, што му се на свирци приметила нека малаксалост, а може бити и то, што су му жице на инструменту од врућине попустиле, па је тако било по где-који пут и несугласица. Од наших народних песама одсвирао је: „Калопер“, „Ој, таласи“, „Цар везира на диван позива“, и „Заспала девојка“. Прелази из једне песме у другу били су добро удешени, али штета што је саме песме и сувишне искитио, па су тако местимице много изгубиле од своје просте лепоте. У концерту је суделовала и наша позоришна дружина, која је тога вечера приказивала фину француску шаљиву игру „Партију пикета“. Представа је у целини добро испала. Брани (Мерсије), К. Савићева (Ружа) и Недељковић (Анатол) беху добри. Суботићу још ће требати времена, да дође до тога да буде прави Ронферије. Истина да се трудио да одговори тешкоме задатку свом, али му још не испаде за руком, да обележи као што треба осиромашеног, ал' ипак за то понеситог, осетљивог и јако раздражљивог аристо-

крату. За то се иште студије и времена. Одмереност у говору и кретању још није поноситост, нити елегантација, коју ваља да присвоји, ако је већ по природи нема, сваки глумац, који хоће да приказује људе такве врсте као што је Ронферије. Ј. Т.

С В Е Ч А И Ц А .

* (Александар Николајевић Островски). У уметничким круговима у Петрограду и Москви прослављена је 15 марта ове године 25-годишњица књижевнога деловања првога новијег драматичара руског Александра Николајевића островскога. У Петрограду скучили су, између осталога, прилоге за народну школу, која ће носити име Островскога. У Москви су му поднели прекрасан албум, који је Сазиков израдио, са сликама руских драматичких појава и посветом: „Александру Николаевичу Островскому, отъ собрания драматическихъ писателей, на память 25-лѣтия славного служенія русской сцѣнѣ.“ У наоколу су у сребру изрезана имена свих драма Островскога, а на другој страни лира, трагична и комична образина са главом момусовом. После гозбе, на којој је био и сам свѣтковач, беше састанак у „артистическомъ кружку“, где га председник поздрави беседом, а за тим неки чланови прочиташе одломке из островскоге драме „Гроза“ и шаљиве игре „Свои люди сочтемъ ся.“ Тадј дан примио је Островски множину честитака са свих страна велике Русије.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ИЗВАН

ПРЕДСТАВА 55.

ПРЕТИЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У ПОНДЕОНИК 17 АПРИЛА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРANI:

ЋУРА Ђ БРАНКОВИЋ.

ИСТОРИЈСКА ДРАМА У 5 ЧИНОВА, ОД К. ОБЕРЊИКА, ПРЕВЕО И ЗА СРПСКУ ПОЗОРНИЦУ УДЕСИО
ЈОВАН ЂОРЂЕВИЋ.

ОСОБЕ:

Ћурађ Бранковић, деспот српски	Мандровић.
Мара, њени деспотова	К. Савићева.
Гргур { синови деспотови	Недељковић.
Стеван {	Л. Хацићева.
Секула Јанко, мађарски војвода	Зорић.
Владислав, Сибињанин - Јанка син	Лесковић.
Лазар, приврженик породице бранковићеве	Соколовић.
Јевросима, марина дојила	Ј. Поповићева.
Мурат II. цар турски	Суботић.
Челебија, паша турски	Живковић.
Први великаш	Пешић.
Паж у двору бранковићевом	Љ. Зорићева.
Први слуга бранковићев	Луцић.
Други слуга бранковићев	Рашић.
Гласник	Бунић.
Мађарски гласник	Хаџић.
Виште великаша, грађана, жена, војника српских и мађарских, турских чувара и гласника.	

Збива се око 1430 године у Смедереву.

Г. АДАМ МАНДРОВИЋ, РЕДИТЕЉ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ КАО ГОСТ.

У уторак 18 априла по други пут: „ГРАНИЧАРИ.“ Позоришна игра у 3 чина, с певањем од Ј. Фрајденрајха, за српску позорницу десио А. Хацић, музика од А. Максимовића. — Г. А. Мандровић, редитељ народног позоришта у Београду као гост.

Ко од наших претплатника жели своја места за ову представу задржати, нека се изволи тога ради пријавити у позоришној писарници најдуже до 11 сахата пре подне.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.